

1° Convenit, ut sacerdos se signet, antequam manus lavet, vel antequam amictum accipiat. 2° Si alba ante pectus sit aperta, eam ligaminibus circa collum colligare debet, et si opus sit, ambas manicas aciculis figere potest, ne supra manus decendant. Alba nimis sursum trahi nequit, cum vestes tegere et ad latitudinem digiti vel circiter supra terram fluere debeat, id est, ita ut latitudo digiti vel circiter mediet inter terram et extremitatem albæ. 3° Cingulum non circa superiorem partem pectoris, sed circa renes circumducere debet (1). 4° Manipulum imponit brachio sinistro supra cubitum juxta Lohner (2), quia sic minus impedit sacerdotem in suis functionibus, sed juxta Gavantum (3) infra cubitum, et non longius a manu, uti hic fieri solet; ne autem decidat, aciculis vel chordulis firmari potest. 5° Medium stolæ collo, non autem tergo imponit (4), et ducit prius partem ejus a sinistro humero pendentem ad dextram, et deinde partem a dextro humero pendentem ad sinistram; ita ut pars dextra in pectore ponatur super sinistram. 6° Planetam accipit absque osculo, et funiculos, si adsint, ante pectus infra planetam colligat.

Not. 1° sacerdotem infra casulam in medio vel a parte dextra sudarium album cingulo appendere posse (5); sed cum illud non sit ornamentum, convenire quoque, ut exterius non appareat.

2° Sacerdotem, dum sacris induitur vestibus, vel vestitus in sacristia expectat, nemini posse loqui, neque loquentibus aures præbere, sed orationi et meditationi incumbere debere.

(1) Bened. XIV, de sac. m. sect. 1, § 42.

(2) P. 6, tit. 1, n. 7, 1.

(3) P. 2, tit. 1, n. 3, 1.

(4) Gavantus p. 2, tit. 1, rub. 3, litt. n; Praxis Pontif. tom. 2, n. 81; Quæstiones in conf. eccl. Dioc. Mechl. 1874, Lit. V.

(5) Gavantus p. 1, tit. 20, f; Bauldry p. 3, c. 11, art. 3, n. 10.

Titulus II.

DE INGRESSU SACERDOTIS AD ALTARE.

Rub. 1. *Sacerdos omnibus paramentis indutus, accipit manu sinistra Calicem, ut supra præparatum, quem portat elevatum ante pectus, bursam manu dextra super Calicem tenens, et facta reverentia Cruci vel imagini illi, quæ in Sacristia erit, capite cooperto accedit ad Altare, ministro cum Missali, et aliis ad celebrandum necessariis (nisi ante fuerint præparata) præcedente superpelliceo induto. Procedit autem oculis demissis, incessu gravi, erecto corpore. Si vero contigerit eum transire ante Altare majus, capite cooperto faciat ad illud reverentiam: si ante locum Sacramenti, genuflectat. Si ante Altare, ubi celebretur Missa, in qua elevatur, vel tunc ministratur Sacramentum, similiter genuflectat, et detecto capite illud adoret, nec ante surgat, quam Celebrans deposuerit Calicem super Corporale.*

199. Sacerdos omnibus paramentis indutus, accipit manu dextra biretum, et se cooperit (1); deinde sinistra accipit calicem ad nodum; imponit palmam dextræ extensis et junctis omnibus digitis super bursam, ne quid de calice decidat; sic tenet calicem elevatum ante pectus, ita ut sit aliquod spatium inter pectus et calicem, nec tamen ita removeatur calix a pectore, ut sacerdos inter se et calicem terram aspiciat, ad gressus dirigendos, sed ultra calicem respiciat. Calicem tenens et capite cooperto facit reverentiam capitis

(1) S. R. C. 14 Jun. 1845, n. 4873-5018.

cruci vel imagini sacristiæ, scilicet profundam si fiat cruci, mediam si non adsit crux sed imago B. M. V., et parvam tantum si solummodo habeatur imago patroni vel alterius sancti; si autem per abusum nulla ponatur crux vel imago, nullam etiam facit reverentiam. Facta dicta reverentia, accedit ad altare eo modo, quo supra in rubricis præscribitur. Sacerdos eundo ad altare certo mentaliter orare potest; sed non conveniunt auctores, an ei preces vocales recitare liceat, v. g. *Ego volo celebrare missam* etc., quæ oratio ante missam dicenda consulitur: negat Merati (1) sed affirmant Cavalieri et Quarti (2), quia nulla obstat prohibitio. Sacerdos ad januam sacristiæ accipere potest aquam benedictam, et cum eadem se signare, si commode fieri queat; sin minus abstinere debet (3). Si sacristia sit retro altare, et egressus ex parte epistolæ et evangelii; per cornu epistolæ est egrediendum ex sacristia, et per cornu evangelii regrediendum (4).

Not. calicem ex dispositione rubricarum hujus tituli in missa privata ad altare deferri debere ab ipsomet celebrante, licet etiam sit in dignitate constitutus, ut patet ex decretis citatis n. 194 in nota, nisi adsit justa causa, ut senectus aut infirmitas, ratione cujus celebrans calicem ad altare commode deferre non potest. Si celebrans calicem non deferat, procedit ad altare junctis ante pectus manibus.

200. Quas reverentias sacerdos in accessu ad altare facere debet?

R. Hæ reverentiæ distingui possunt quadrupliciter. 1º Ratione ss. Sacramenti, ratione cujus 1º si transeat tabernaculum clausum ss. Sacramentum actualiter continens, unico genu flectere debet. 2º Si transeat tabernaculum vel altare, in quo ss. Sacramentum est expositum licet in pyxide tantum, vel mensam, in qua sacra Communio distribuitur;

(1) P. 2, tit. 2, n. 6.

(2) Cavalieri t. 5, c. 7, n. 28; Quarti quæst. procem. sect. 6, p. 2.

(3) S. R. C. 27 Mart. 1779, n. 4244-4393, 14.

(4) S. R. C. 12 Aug. 1854, n. 5208, 17.

utroque genu cum capitis inclinatione flectere debet (1), sed statim surgere: neque enim in casu distributionis s. Communionis, nisi forte unus tantum vel alter sit communicandus, permanet genuflexus, donec terminatur distributio, sed post genuflexionem mox surgit et procedit (2). 3º Si obviet sacerdoti ss. Sacramentum deferenti, utroque similiter genu et cum capitis inclinatione flectere debet, donec ille e conspectu vel quasi e conspectu transierit (3). 4º Si detur benedictio cum ss. Sacramento, similiter genuflectit utroque genu, et ante non surgit, quam ostensorium vel pyxis deposita fuerit.

Not. in his casibus genuflectendum esse, non tantum dum quis directe transit ante tabernaculum seu ss. Sacramentum, sed etiam dum transit a latere ejusdem, dummodo in transitu videantur (4).

2º Ratione altaris, quod si sacerdos transeat, et sit altare majus, caput et humeros illi profunde inclinare debet; si autem non sit altare majus, nullam per se reverentiam facere debet. 2º Si in altari, quod transit, quodcumque sit, celebretur missa, et sit inter consecrationem et communionem, unico genu flectere debet; si in pluribus altaribus, quæ præterit, adsit ss. Sacramentum, saltem genuflectit ad illa, quæ directe vel proxime pertransit; si transeat infra consecrationem, flectit utroque genu cum capitis inclinatione, donec celebrans calicem super corporale deposuit; si autem transeat ante consecrationem aut post communionem, nullam reverentiam facit, nisi sit altare majus.

3º Ratione reliquiæ, quæ si sit s. Crucis, et loco principali super altare exposita, unico genu flectere debet; solum vero caput inclinare, si sit recondita intra custodiam (5). Et cum spinæ coronæ Domini, aliaque dominicæ passionis instrumenta, eodem cultu honorari soleant, eadem reverentiæ

(1) S. R. C. 7 Maji 1746, n. 4032-4181, 9.

(2) S. R. C. 5 Jul. 1698, n. 3328-3477, 19.

(3) Cavalieri t. 4, dec. 178, 3.

(4) S. R. C. 1 Mart. 1681, n. 2794-2943, 8.

(5) S. R. C. 7 Maji 1746, n. 4032-4181, 12.

ante has reliquias faciendæ esse videntur. Ante alias autem reliquias sanctorum etiam expositas, specialis reverentia non est faciendâ, nisi sit reliquia insignis, cui convenit caput inclinare (1).

4° Ratione personæ sacerdos etiam salutatus, neminem, quisquis sit, salutare potest, nisi transeat ante prælatos aut principes, quibus, modo ss. Sacramentum non sit expositum, caput inclinât, plus minusve prout eorum dignitas postulat (2). Caput etiam inclinare potest in transitu ante duces, magistratus, et dominos loci, si talis sit consuetudo, quia extractum missæ id non videtur prohibitum (3). Item quando transit ante chorum vel per medium ejus salutare debet clericos, qui in eo sunt (4). An et quibus personis debeatur reverentia ad altare et infra missam, dicitur tom. II, n. 37 et 41. Si occurrat sacerdoti redeunti ab altari cum vel sine sacris ministris, illi locum cedere, et dextram dare debet, ita ut uterque per dextram suam partem procedat.

Not. 1° prædicta de recessu ab altari et aliis similibus casibus etiam esse intelligenda.

201. Not. 2° magistratum, dominum loci aliosque sæculares in transitu salutandos esse capite tecto a celebrante et sacris ministris, ab aliis vero non indutis sacris vestibus capite detecto (5) : ad quascumque autem alias capituli inclinationes et genuflexiones biretum semper deponendum esse, nisi sacerdos calicem portet, in quo casu numquam illud deponit, nisi utroque genu flectere debeat. Si calicem non deferat, biretum deponit, antequam se inclinet aut genuflectat. Si autem calicem deferat, et utroque genu flectere debeat; cum tunc caute se gerere debeat, ne dum manum a bursa amovet, aliquid de calice cadat; posita adhuc dextra

(1) Gavantus p. 2, tit. 2, n. 1, e; Cavalieri t. 5, c. 7, n. 29; Hippolitus a portu p. 1, tit. 2, Rub. 1, n. 12.

(2) Gavantus p. 2, tit. 3, rub. 2, m; Merati p. 2, tit. 2, n. 8; Cavalieri loco cit.

(3) S. R. C. 9 Dec. 1702, n. 3489-3638.

(4) Merati p. 2, tit. 2, n. 8.

(5) S. R. C. 27 Aug. 1836, n. 4645-4794, 3 et 4.

super bursam et capite bireto cooperto, prius flectit utroque genu; et dum est genuflexus, deponit biretum, quod ministro porrigere, vel ipsemet tenere potest manu dextra cum parte aperta bireti versus se; et posita iterum dextra cum vel sine bireto super bursam, caput profunde inclinât; postquam inclinationem repositis prius in capite bireto et deinde dextra super bursam, surgit et tecto capite procedit: ita ut aperto capite non sit surgendum, neque caput detegendum, quousque sacerdos sit extra conspectum ss. Sacramenti; neque etiam ex sacristia aperto capite eundem sit ad altare, et vicissim ab altari ad sacristiam, si sacerdos ss. Sacramentum expositum transire debeat: præscribunt enim rubricæ et decreta, ut sacerdos tecto capite ad altare accedat et ab eò recedat, atque in sola flexione utriusque genu caput detegat (1). Aliud tamen est, quando sacerdos non portat calicem; tunc enim cum manus impeditas non habeat, caput suum semper detectum habere debet, quamdiu est in conspectu ss. Sacramenti: item quando celebrat in ipso altari, in quo ss. Sacramentum est expositum, in accessu et recessu caput detectum habere debet, licet calicem deferat, quamdiu est in conspectu ss. Sacramenti, ut dicitur tom. II, n. 33.

DE AGENDIS AB ACCESSU AD ALTARE USQUE AD PSALMUM
JUDICA.

Rub. 2. *Cum pervenerit ad Altare, stans ante illius infimum gradum, caput detegit, biretum ministro porrigit, et Altari, seu Imagini Crucifixi desuper positæ profunde se inclinât. Si autem in eo sit Tabernaculum ss. Sacramenti, genuflectens, debitam facit reverentiam. Tunc ascendit ad medium Altaris, ubi ad cornu Evangelii sistit Calicem, extrahit Corporale de bursa, quod extendit in medio Altaris, et super illud Calicem velo coopertum collocat, bursam autem ad cornu Evangelii.*

(1) S. R. C. 24 Jul. 1638, n. 939-1086.

Si in Altari paramenta accipit, hoc idem facit antequam descendat ab Altari, ut Missam inchoet.

3. *Si est consecraturus plures Hostias pro Communionem faciendam, quæ ob quantitatem super Patenam manere non possunt, locat eas super Corporale ante Calicem, aut in aliquo Calice consecrato, vel vase mundo benedicto, ponit eas retro post Calicem, et alia Patena, seu palla cooperit.*

4. *Collocato Calice in Altari, accedit ad cornu Epistolæ, Missale super cussino aperit, reperit Missam, et signacula suis locis accommodat. Deinde rediens ad medium Altaris, facta primum Cruci reverentia, vertens se ad cornu Epistolæ, descendit post infimum gradum Altaris, ut ibi faciat Confessionem.*

202. Cum sacerdos pervenerit ad altare, stans ante infimum gradum, caput manu dextra detegit; et cum biretum ministro porrexerit, dextram ut antea super bursam reponit; tum cruci altaris facit profundam corporis inclinationem; si autem in altari sit tabernaculum continens ss. Sacramentum, flectit unico genu in plano (1), sed absque inclinatione capitis aut corporis: item flectit unico genu, si reliquia s. Crucis in principali loco altaris sit exposita; et utroque genu, quando ss. Sacramentum in altari patenter est expositum. Facta dicta reverentia et totaliter erectus, ascendit ad medium altaris, ascensum cum dextro pede incipiens; ibi statim sistit calicem ad cornu evangelii, et mox manibus ante pectus junctis, caput cruci profunde inclinat (2). Post factam inclinationem accipit bursam de calice, et ex ea non excutiendo aut demittendo sed dextra manu extrahit corporale; tum bursam ad cornu evangelii juxta tabellam collocat erectam cum apertura versus mensam vel versus medium altaris. Deinde ambabus manibus

(1) S. R. C. 12 Nov. 1831, n. 4520-4669, 51.

(2) Hæc capitis inclinatio in rubricis non præscribitur, fit tamen laudabiliter, ut dictum est n. 125, ad 18.

extendit corporale scilicet primo plicaturas laterales, tum plicaturam posteriorem seu superiorem versus tabellam, quam, si corporale ita amplum sit, eidem superimponit, et ultimo plicaturam anteriorem seu inferiorem, quam sic extendit, ut, si altare sit portatile, lapidem consecratum tegat, ne detur periculum extra lapidem consecrandi, et si sit altare fixum, ad antependium aut prope extremitatem mensæ perveniat, ut manus post consecrationem intra corporale commodius teneantur, digito tamen ab extremitate mensæ distet, tum ut aliquod spatium habeatur ad altare in medio osculandum sine tactu hostiæ, tum ne fimbriæ corporalis vestibis adhæreant, et calicem loco dimoveant (1). Extenso corporali, celebrans calicem, superimposita dextra, sinistra ad nodum accipit, et collocat super mediam corporalis plicaturam, velumque illius

(1) In Belgio et Gallia anterior corporalis plicatura hoc loco explicari non solet, et revoluta seu clausa manet usque ad offertorium, ne particulæ sacræ, forte super corporali relictæ, per velum calicis dispergantur, et deperdantur. Hæc praxis non convenit suprapositis rubricis n. 2, juxta quas celebrans *corporale extendit in medio altaris*. Etenim S. R. C. proposito dubio: « Aliqui docent, non esse extendendum totum corporale ab initio Missæ, sed partem anteriorem ejusdem tantum explicari debere post lectum offertorium. Servari ne potest hujusmodi praxis? » rescripsit: « Servetur Rubrica Missalis et Cæremonialis Episcoporum. » (Decr. 30 Dec 1881, n. 5830, 13.)

Ex qua responsione patet S. R. C. observatam omnino velle Rubricam utriusque citati codicis, seu, significare voluisse corporale extendendum esse in initio ad Missam privatam, sicuti post versum *Et incarnatus* in solemniori. Quod evincitur ex unius et alterius codicis citatione; Cæremonialis enim Episcoporum citatio *per se* locum aliter non invenisset, cum dubium non solemniorum sed privatam Missam pro objecto haberet. Nunc autem tali se ratione explicat Cæremoniale Ep, ut unam tantum possit interpretationem admittere de toto scilicet corporali extendendo, et alteram de tribus tantum extendendis partibus non nisi ægre patiat. En textualia verba: « *Extrahit eam bursa corporale, quod explicat et extendit.* » (Lib. 1, c. IX, n. 3) Ergo et Rubrica Missalis eodem sensu intelligenda videtur, ut nempe sacerdos totaliter extendere corporale debeat in Missa privata ab initio, sicut Diaculus in solemniori post verba *Et incarnatus*. Periculum dispergendi particulas sacras etiam præcaveri potest, calicem ita cooperiando, ut velum pedem calicis quidem contegat, sed per corporale non perfluat. (Cfr. Ephem. Lit. III, 1889, pag. 157 et seq.)

decenter adaptat. Si sacerdos deficiente sacristia, aut alia justa ex causa, sine qua, ut dictum est n. 194, id fieri non potest, in altari paramenta acceperit; similiter extendit corporale, et collocat calicem, antequam descendat, ut missam inchoet.

Not. cum nonnumquam particulæ consecratæ remaneant super corporali, necesse esse, ut hostia semper ponatur in eadem plicatura eodemque loco corporalis, ut sic particulæ in uno sacrificio relictæ, in alio colligantur et sumantur: quod facile observari potest, si corporale semper eodem modo plicetur et extendatur; ita ut sacerdotes plicantes corporale post communionem, prius revolvant partem ejus anteriorem et deinde posteriorem; extendentes vero ante missam, semper extendant plicaturam superiorem versus tabellam, et ad se alteram inferiorem. Item cavendum est, ne corporale adhibitum unquam excutiatur, aut ita explicetur, ut particulæ sacræ, si remanserint, deperdantur.

203. Si consecrandæ sint hostiæ minores, et paucæ sint, uti quinque aut etiam decem; ponuntur super patenam, sed subtus hostiam majorem, dum hæc in sacristia imponitur. Si plures consecrandæ sint, quæ ob multitudinem super patena manere nequeunt, ponuntur super corporale ante calicem, ut supra in rubricis n. 3 dicitur; ita ut post offertorium inter calicem et hostiam majorem jaceant, sicque omnia signa super eas fiant; defectu autem sufficientis spatii inter calicem et hostiam, ad offertorium poni possunt ad latus hostiæ majoris versus cornu evangelii. Si hostiæ consecrandæ ponantur in calice vel pyxide, ponuntur non a latere calicis vel hostiæ, nisi ob angustiam loci vel lapidis consecrati, sed retro post calicem, ita ut ad offertorium linea recta ponantur hostia, calix et pyxis.

Hostia ponenda in remonstrantia, consecrari potest super corporali posita, vel etiam in remonstrantia, vel in lunula, maxime si in ea difficile aptari possit (1). Si consecratur super corporali, ponitur ante missam super patenam, et post oblationem inter calicem et hostiam sacrificii; si in lunula, hæc

(1) Cavalieri t. 4, dec. 153, n. 12.

ad oblationem ponitur inter calicem et hostiam et defectu spatii juxta hostiam a latere evangelii; et si in remonstrantia, hæc ab initio missæ ponitur retro post calicem, uti modo de pyxide dictum est.

Not. celebrantem remonstrantiam, patenam aut pyxidem cum hostiis minoribus, ad altare simul cum calice afferre non posse, sed hæc vel antea vel a ministro esse deferenda.

204. Collocato calice super corporali, manibus junctis ante pectus, caput cruci profunde inclinatur (1); et manibus ante pectus junctis manentibus, accedit ad cornu epistolæ, vertens in incessu latus sinistrum totaliter ad altare. Stans in cornu epistolæ versus missale clausum, illud aperit per seipsum (hoc enim in missis privatis ministro non permittitur) (2), missam reperit, et signacula suis locis accommodat. Deinde manibus iterum junctis, et latus dextrum totaliter vertens ad altare, redit ad medium altaris, ubi caput cruci inclinatur, ut in rubricis præscribitur, et sine ulla mora (quam quidam gratis faciunt ad recitandam aliquam orationem, aut renovandam intentionem) se totaliter vertens per suam dextram, per medium altaris descendit post infimum gradum; si autem plures dentur gradus in diversos ordines distributi, sufficit descendere post ultimum gradum primi ordinis: si altare non habeat gradus, nihilominus sacerdos aliquantulum recedere debet, ita ut inter se et altare sit aliqua distantia (3).

Not. 1º juxta quosdam sacerdotem descendentem ab altari, parum de medio altaris ad cornu evangelii recedere debere, ne directe descendendo, cruci vel tabernaculo tergum vertat; sed cum id non observetur ad *Dominus vobiscum* et similia, nec in descendendo servandum esse videtur. Aliud tamen est, si expositum sit ss. Sacramentum, quando in descendendo sicut ad *Dominus vobiscum* et alia, versus cornu evangelii parum est recedendum, ne tergum ss. Sacramento vertatur.

Not. 2º sacerdotem in altari numquam lateraliter, sed

(1) Non præscribitur sed fit laudabiliter, ut dictum est n. 125, ad 18.

(2) S. R. C. 7 Sept. 1816, n. 4376-4526, 11.

(3) Merati p. 2, tit. 2, n. 18, in fine.

semper directe incedere debere, id est vertendo totaliter latus suum ad altare : ita ut transiens a cornu evangelii ad medium altaris, et a medio altaris ad cornu epistolæ latus suum sinistrum ad altare totaliter conversum habeat; et contra transiens a cornu epistolæ ad medium, aut a medio ad cornu evangelii, latus suum dextrum ad altare totaliter convertat.

205. Quid faciendum sacerdoti, dum infra suam missam ss. Sacramentum elevatur, aut in tabernaculo movetur?

R. Si hæc fiant, antequam sacerdos inceperit dicere *In nomine Patris* etc. aut postquam finierit evangelium in fine missæ, debet utroque genu in loco in quo est, flectere, donec calix super altare, aut ss. Sacramentum depositum fuerit, vel e conspectu transierit; si autem inceperit dicere *In nomine Patris* etc. usque ad finitum evangelium in fine missæ, non debet nec potest advertere quemcumque in alio altari celebrantem, aut ss. Sacramentum moventem, sed missam suam continue prosequi debet usque ad finem (1). Si vero in ipso altari habeatur tabernaculum, in quo ss. Sacramentum movetur; genu utroque flectit etiam infra missam, modo non sit infra canonem, et modo aliquam orationem aut partem non inceperit, et necdum finierit : si enim canonem inceperit, non potest interrumpere missam et genuflectere; et si orationem, epistolam, evangelium aut aliam partem inceperit, præstat etiam non genuflectere, donec finierit : in omni tamen casu, quo est in medio altaris, parum a medio recedere potest, etiam infra canonem, nisi actione impediatur. Item in missa solemniori post signum crucis initio missæ nec celebrans nec ministri debent advertere quemcumque in alio altari celebrantem (2) : quod tamen intelligendum est juxta Lohner (3) de casu, quo missam prosequantur, non autem si sedeant : tunc enim si in proximo aliquo altari ante eorum conspectum ss. Sacramentum elevaretur, deferretur aut ministraretur, decere videtur, ut caput saltem aperiant et inclinent; vel potius genuflexi illud adorent (4). Vid. tom. 2, n. 35.

(1) Rub. tit. III, n. 4.

(2) Rub. tit. III, n. 4.

(3) P. 6, tit. 3, n. 2, e.

(4) Castaldus l. 2, s. 8, c. 2, n. 2.

Titulus III.

DE PRINCIPIO MISSÆ ET CONFESSIOE FACIENDA.

Rub. 1. *Sacerdos cum primum descenderit sub infimum gradum Altaris, convertit se ad ipsum Altare, ubi stans in medio, junctis manibus ante pectus, extensis et junctis pariter digitis, et pollice dextro super sinistrum posito in modum Crucis (quod semper servatur, quando junguntur manus, præterquam post Consecrationem) detecto capite, facta prius Cruci, vel Altari profunda reverentia, vel, si in eo sit Tabernaculum ss. Sacramenti, facta genuflexione, erectus incipit Missam.*

2. *Si Celebraturus sit coram summo Pontifice, sistit se ante infimum gradum Altaris a cornu Evangelii ante ipsum Pontificem, ubi genuflexus expectat : accepta benedictione erigit se, et stans aliquantulum versus ad Altare, incipit Missam. Si autem sit coram Cardinali, Legato Sedis Apostolicæ, aut Patriarcha, Archiepiscopo, et Episcopo in eorum residentiis vel loco jurisdictionis, stans ante infimum gradum a cornu Evangelii ut supra expectat : dato signo, facit profundam reverentiam Prælato, et versus ad Altare incipit Missam.*

3. *Si autem solemniter celebret coram Summo Pontifice, aut alio ex Prælati prædictis in Ecclesiis eorum jurisdictionis, stans a sinistris Prælati, facit cum eo Confessionem, et alia servat, ut in Pontificali et Cæremoniali Romano ordinatur.*

4. *Stans igitur Celebrans ante infimum gradum Altaris, ut supra, producens manu dextra a fronte ad pectus signum Crucis, dicit intelligibili voce : In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. et postquam id dixerit, non debet advertere quemcumque in alio Altari celebran-*